

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Vår ref: 06/021-620

Deres ref: 200504806-/INR

Dato: 16.05.2006

Vedrørende utkast til rundskriv: Medisinsk og psykososial vurdering av par som ønsker assistert befruktning

Vi viser til Sosial- og helsedirektoratets (SHdir) utkast til rundskriv: Medisinsk og psykososial vurdering av par som ønsker assistert befruktning. Departementet ga 18.11.05 SHdir i oppdrag å utarbeide veiledende retningslinjer vedr. avgjørelse om assistert befruktning. SHdirs utkast ble oversendt departementet 01.02.06. Bioteknologinemnda fikk tilsendt SHdirs utkast etter henvendelse til departementet.

Bioteknologinemnda reiste spørsmålet om retningslinjer for assistert befruktning og hensynet til barnets beste i forbindelse med nemndsmøtet 8. november 2005 som en generell problemstilling i etterkant av nemndas behandling av spørsmålet om inseminasjon for HIV-positive og i tilknytning til den forestående revisjon av bioteknologiloven. I forkant av nemndsmøtet spurte sekretariatet i e-post til departementet 26.10.05 hvorvidt SHdir hadde fått i oppdrag å utarbeide retningslinjer for vurderingen av paret, i tråd med slik det ble varslet i Ot.prp. 64 (2002-2003). Saken ble aktualisert også av oppslag i media om tilgang til inseminasjon med partners sæd både ved alvorlig kreftsykdom og etter ektemannens død. Videre hadde det britiske Human Fertilisation and Embryology Authority i høst høringen "Tomorrow's Children". Slike enkeltsaker bør imidlertid ikke medføre en hastebehandling av en så viktig og prinsipiell etisk sak.

Nemnda har også diskutert vurdering av parets omsorgsevne og hensynet til barnets beste i forbindelse med nemndas behandling av vilkår for preimplantasjonsdiagnostikk, og da spesielt hensynet til barna der det er et spørsmål om å frembringe et donorbarn.

Lovens presisering av at det skal legges vekt på parets omsorgsevne og hensynet til barnets beste, er ut fra det syn at det følger et ansvar med når samfunnet medvirker til at barn blir unnfanget med assistert befruktning. Synet på graden av ansvar kan sies å avspeiles i den vurderingen som gjøres av paret. I praksis er vurderingen uttrykk for hva som anses som god nok omsorgsevne for å få assistert befruktning.

Det er grunn til å tro at vurderingen i dag varierer noe fra lege til lege. Siden det er samfunnet som har et medansvar, og ikke alene den behandlende lege, mener Bioteknologinemnda at det bør være en bred samfunnsdebatt rundt dette.

Nemnda mener derfor at retningslinjene for vurdering av par som ønsker assistert befruktning ikke bør fastsettes av departementet i form av et rundskriv uten at dette har vært gjenstand for en grundig debatt og høring.

Bioteknologinemnda planlegger å arrangere et åpent møte tidlig på høsten der vi reiser spørsmålet ”Hvem snakker for barna?” med utgangspunkt i vurderingen av par før assistert befruktning. Nemnda ønsker også tid til å behandle de foreslåtte retningslinjene grundig før de fastsettes. Dette er et etisk omstridt tema som vekker allmenn debatt, berører mange mennesker og er sentralt for Bioteknologinemndas ansvarsområde.

Med hilsen

Lars Ødegård
leder

Sissel Rogne
direktør

Saksbehandler: seniorrådgiver Grethe S. Foss

Kopi: Sosial- og helsedirektoratet
Barneombudet